Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 26 marca 2020 r.* [i]

Odesłanie prejudycjalne – Decyzja ramowa 2008/947/WSiSW – Wzajemne uznawanie wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia – Zakres stosowania – Wyrok orzekający karę pozbawienia wolności z zawieszeniem jej wykonania – Warunek zawieszenia – Obowiązek niepopełnienia nowego przestępstwa – Obowiązek pochodzenia ustawowego

W sprawie C-2/19

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Riigikohus (sąd najwyższy, Estonia) postanowieniem z dnia 11 grudnia 2018 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 4 stycznia 2019 r., w postępowaniu karnym przeciwko

A.P.

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: J.C. Bonichot, prezes izby, M. Safjan, L. Bay Larsen (sprawozdawca), C. Toader i N. Jääskinen, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Bobek,

sekretarz: C. Strömholm, administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 14 listopada 2019 r.,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu A.P. – M. Lentsius i G. Sile, vandeadvokaadid,

– w imieniu rządu estońskiego – N. Grünberg, w charakterze pełnomocnika,

– w imieniu rządu łotewskiego – V. Soņeca, L. Juškeviča i I. Kucina, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu rządu węgierskiego – M.Z. Fehér, M.M. Tátrai i V. Kiss, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu rządu polskiego – B. Majczyna i J. Sawicka, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu Komisji Europejskiej – S. Grünheid i K. Toomus, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 6 lutego 2020 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: estoński.

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni decyzji ramowej Rady 2008/947/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia w celu nadzorowania przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych (Dz.U. 2008, L 337, s. 102).

2 Wniosek ten został złożony w ramach postępowania w sprawie uznania w Estonii wyroku Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (sądu okręgu podmiejskiego Latgale w Rydze, Łotwa), którym A.P. został skazany na karę trzech lat pozbawienia wolności z zawieszeniem jej wykonania.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Motywy 8 i 24 decyzji ramowej 2008/947 mają następujące brzmienie:

„(8) Wzajemne uznawanie i nadzorowanie wykonywania kar z zawieszeniem wykonania, kar warunkowych, kar alternatywnych i decyzji o warunkowym zwolnieniu ma służyć zarówno zwiększeniu szans osoby skazanej na resocjalizację, umożliwiając jej zachowanie więzi rodzinnych, językowych, kulturowych i innych, jak i poprawie kontroli przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych i dzięki temu przeciwdziałać powrotowi do przestępstwa, a tym samym odpowiednio służyć ochronie ofiar i ogółu społeczeństwa.

[…]

(24) Ponieważ cele niniejszej decyzji ramowej – mianowicie ułatwienie resocjalizacji osób skazanych, skuteczniejsza ochrona ofiar i ogółu społeczeństwa oraz ułatwienie stosowania odpowiednich warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych w przypadku sprawców przestępstw, którzy nie mieszkają w państwie skazania – nie mogą w związku z transgranicznym charakterem takich przypadków być w wystarczającym stopniu osiągnięte przez same państwa członkowskie, natomiast mogą z uwagi na skalę działania być lepiej osiągnięte na poziomie unijnym, Unia może podjąć działania, zgodnie z zasadą pomocniczości […]”.

4 Zgodnie z art. 1 ust. 1 i 2 tej decyzji ramowej:

„1. Celem niniejszej decyzji ramowej jest ułatwienie resocjalizacji osób skazanych, skuteczniejsza ochrona ofiar i ogółu społeczeństwa oraz ułatwienie stosowania odpowiednich warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych w przypadku sprawców przestępstw, którzy nie mieszkają w państwie skazania. W tych celach niniejsza decyzja ramowa ustanawia zasady określające, jak państwo członkowskie niebędące państwem członkowskim, w którym dana osoba została skazana, ma uznawać wyroki i, w stosownych przypadkach, decyzje w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia oraz nadzorować przestrzeganie warunków zawieszenia wynikających z wyroku lub obowiązków wynikających z kar alternatywnych określonych w takim wyroku, a także podejmować wszelkie inne decyzje dotyczące tego wyroku, o ile niniejsza decyzja ramowa nie stanowi inaczej.

2. Niniejsza decyzja ramowa ma zastosowanie wyłącznie do:

a) uznawania wyroków i, w stosownych przypadkach, decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia;

b) przejęcia odpowiedzialności za nadzór nad przestrzeganiem warunków zawieszenia oraz obowiązków wynikających z kar alternatywnych;

c) wszystkich innych decyzji związanych z decyzjami, o których mowa w lit. a) i b);

opisanych i przewidzianych w niniejszej decyzji ramowej".

5 Artykuł 2 pkt 1–4 i 7 wspomnianej dyrektywy ma następujące brzmienie:

„Do celów niniejszej decyzji ramowej:

1) »wyrok« oznacza prawomocne orzeczenie lub nakaz sądu państwa wydania, ustalające, że osoba fizyczna popełniła przestępstwo, i nakładające:
   a) karę pozbawienia wolności lub środek polegający na pozbawieniu wolności, jeżeli warunkowe zwolnienie przyznano na podstawie tego wyroku lub wydanej po nim decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia;
   b) karę z zawieszeniem wykonania;
   c) karę warunkową;
   d) karę alternatywną;

2) »kara z zawieszeniem wykonania« oznacza karę pozbawienia wolności lub środek polegający na pozbawieniu wolności, których wykonanie zostało w całości lub w części warunkowo zawieszone w wyroku skazującym poprzez nałożenie co najmniej jednego warunku zawieszenia. Taki warunek zawieszenia może być zawarty w treści wyroku lub określony w odrębnej decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia podjętej przez właściwy organ;

3) »kara warunkowa« oznacza wyrok, w którym warunkowo odroczono nałożenie kary poprzez nałożenie co najmniej jednego warunku zawieszenia lub w którym nałożono co najmniej jeden warunek zawieszenia zamiast kary pozbawienia wolności lub innego środka polegającego na pozbawieniu wolności. Takie warunki zawieszenia mogą być zawarte w treści wyroku lub określone w odrębnej decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia podjętej przez właściwy organ;

4) »kara alternatywna« oznacza karę inną niż kara pozbawienia wolności, środek polegający na pozbawieniu wolności lub grzywna, nakładającą nakaz lub polecenie;

[…]

7) »warunki zawieszenia« oznaczają nakazy i polecenia nałożone przez właściwy organ na osobę fizyczną zgodnie z prawem krajowym państwa wydania, w związku z karą z zawieszeniem wykonania, karą warunkową lub warunkowym zwolnieniem".

6 Artykuł 4 tej decyzji ramowej stanowi:

„1. Niniejsza decyzja ramowa ma zastosowanie do następujących warunków zawieszenia lub następujących kar alternatywnych:

a) obowiązek informowania przez osobę skazaną określonego organu o każdej zmianie miejsca pobytu lub miejsca pracy;

b) zakaz wstępu do pewnych miejscowości, miejsc lub określonych obszarów w państwie wydania lub państwie wykonania;

[…]

d) polecenia co do sposobu zachowania, miejsca pobytu, kształcenia i szkolenia, spędzania czasu wolnego, lub zawierające ograniczenia lub warunki prowadzenia działalności zawodowej;

[…]

f) nakaz unikania kontaktu z określonymi osobami;

g) nakaz unikania kontaktu z określonymi przedmiotami, które posłużyły lub mogą posłużyć osobie skazanej do popełnienia przestępstwa;

[…]

2. Wdrażając niniejszą decyzję ramową, każde państwo członkowskie informuje Sekretariat Generalny Rady, jakie warunki zawieszenia i kary alternatywne, poza wymienionymi w ust. 1, gotowe jest nadzorować. Sekretariat Generalny Rady udostępnia otrzymane informacje wszystkim państwom członkowskim i Komisji".

7 Artykuł 6 ust. 1 i 2 decyzji ramowej 2008/947 stanowi:

„1. Jeżeli na mocy art. 5 ust. 1 lub 2 właściwy organ państwa wydania przekazuje innemu państwu członkowskiemu wyrok i, w stosownych przypadkach, decyzję w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia, to zapewnia on dołączenie do niego zaświadczenia, którego standardowy formularz przedstawiono w załączniku I.

2. Właściwy organ państwa wydania przekazuje wyrok i, w stosownych przypadkach, decyzję w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia wraz z zaświadczeniem, o którym mowa w ust. 1, bezpośrednio właściwemu organowi państwa wykonania w sposób umożliwiający uzyskanie potwierdzenia pisemnego pozwalającego państwu wykonania stwierdzić autentyczność tych dokumentów. Oryginał wyroku i, w stosownych przypadkach, decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia lub ich poświadczone odpisy, jak również oryginał zaświadczenia wysyła się właściwemu organowi państwa wykonania, jeżeli tego zażąda. Wszelkie oficjalne zawiadomienia są również przekazywane bezpośrednio pomiędzy wspomnianymi właściwymi organami".

8 Artykuł 8 ust. 2 decyzji ramowej ma następujące brzmienie:

„Właściwy organ państwa wykonania może odroczyć decyzję w sprawie uznania wyroku i, w stosownych przypadkach, decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia, jeżeli zaświadczenie, o którym mowa w art. 6 ust. 1, jest niekompletne lub wyraźnie nie dotyczy danego wyroku lub, w stosownych przypadkach, decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia, dopóki w rozsądnym terminie zaświadczenie to nie zostanie uzupełnione lub poprawione".

9 Artykuł 11 ust. 1 lit. a) i art. 11 ust. 3 wspomnianej decyzji ramowej stanowią:

„1. Właściwy organ państwa wykonania może odmówić uznania wyroku lub, w stosownych przypadkach, decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia oraz przejęcia odpowiedzialności za nadzór nad przestrzeganiem warunków zawieszenia lub obowiązków wynikających z kar alternatywnych, jeżeli:

a) zaświadczenie, o którym mowa w art. 6 ust. 1, jest niekompletne lub w sposób oczywisty nie odpowiada wyrokowi lub decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia i nie zostało uzupełnione lub poprawione w rozsądnym terminie wyznaczonym przez właściwy organ państwa wykonania;

[…]

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 lit. a), b), c), h), i), j) oraz k) przed podjęciem decyzji o odmowie uznania wyroku lub, w stosownych przypadkach, decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia i o odmowie przejęcia odpowiedzialności za nadzór nad przestrzeganiem warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych, właściwy organ państwa wykonania informuje o tym w odpowiedni sposób właściwy organ państwa wydania i w razie konieczności wzywa ten organ do bezzwłocznego dostarczenia wszystkich niezbędnych informacji dodatkowych".

10 Artykuł 14 ust. 1 tej samej decyzji ramowej przewiduje:

„Właściwy organ państwa wykonania jest uprawniony do podejmowania wszelkich dalszych decyzji w sprawie kary z zawieszeniem wykonania, warunkowego zwolnienia, kary warunkowej i kary alternatywnej, w szczególności w przypadku gdy osoba skazana nie przestrzega warunku zawieszenia lub obowiązku wynikającego z kary alternatywnej lub gdy popełni ona nowe przestępstwo.

Takie dalsze decyzje obejmują w szczególności:

a) zmianę nakazów lub poleceń, które przewiduje warunek zawieszenia lub kara alternatywna, lub zmianę długości okresu zawieszenia;

b) uchylenie zawieszenia wykonania wyroku lub uchylenie decyzji o warunkowym zwolnieniu; oraz

c) nałożenie kary pozbawienia wolności lub zastosowanie innego środka polegającego na pozbawieniu wolności w przypadku kary alternatywnej lub kary warunkowej".

11 Artykuł 20 ust. 2 decyzji ramowej 2008/947 stanowi:

„Jeżeli w państwie wydania prowadzone jest nowe postępowanie karne przeciwko danej osobie, właściwy organ państwa wydania może zwrócić się do właściwego organu państwa wykonania o przekazanie z powrotem właściwemu organowi państwa wydania właściwości w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem warunków zawieszenia lub obowiązków wynikających z kar alternatywnych oraz w zakresie wszelkich dalszych decyzji dotyczących wyroku. W takim przypadku właściwy organ państwa wykonania może przekazać z powrotem właściwość właściwemu organowi państwa wydania".

Prawo estońskie

12 Paragraf 73 ust. 1 Karistusseadustik (kodeksu karnego) stanowi:

„Jeżeli sąd uzna, biorąc pod uwagę okoliczności związane z popełnionym przestępstwem i sprawcą, że odbycie kary pozbawienia wolności orzeczonej na czas określony lub zapłata grzywny przez sprawcę nie są celowe, może zarządzić zawieszenie w całości lub w części wykonania kary na okres próby. Kara może zostać zawieszona na okres próby w całości, chyba że część szczególna niniejszego kodeksu stanowi inaczej. W przypadku warunkowego zawieszenia wykonania kary orzeczona kara nie jest wykonywana w całości lub w części, o ile sprawca nie popełni nowego przestępstwa umyślnego w wyznaczonym przez sąd okresie próby […]".

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

13 Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2017 r. Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (sąd okręgu podmiejskiego Latgale w Rydze) skazał A.P. na karę trzech lat pozbawienia wolności z zawieszeniem jej wykonania.

14 W dniu 22 maja 2017 r. Justiitsministeerium (Ministerstwo Sprawiedliwości, Estonia) przekazało Harju Maakohus (sądowi pierwszej instancji Harju, Estonia) wniosek właściwych organów łotewskich o uznanie i wykonanie tego wyroku w Estonii.

15 Postanowieniem z dnia 16 lutego 2018 r. Harju Maakohus (sąd pierwszej instancji Harju) uwzględnił ten wniosek.

16 W następstwie zażalenia wniesionego przez A.P. Tallinna Ringkonnakohus (sąd apelacyjny w Tallinie, Estonia) utrzymał to postanowienie w mocy postanowieniem z dnia 21 marca 2018 r.

17 A.P. odwołał się od tego ostatniego postanowienia do sądu odsyłającego.

18 Sąd ten uważa, że w świetle wyroku Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (sądu okręgu podmiejskiego Latgale w Rydze) z dnia 24 stycznia 2017 r. zawieszenie wykonania kary wymierzonej A.P. jest obwarowane jedynie obowiązkiem – wynikającym z § 73 ust. 1 estońskiego kodeksu karnego – niepopełnienia nowego przestępstwa umyślnego.

19 Sąd odsyłający uważa ponadto, że taki obowiązek nie odpowiada żadnemu z warunków zawieszenia lub żadnej z kar alternatywnych, o których mowa w art. 4 ust. 1 decyzji ramowej 2008/947.

20 Ponieważ prawo estońskie zezwala na uznanie wyroku na podstawie tej decyzji ramowej jedynie wówczas, gdy nakłada on przynajmniej jeden z tych warunków zawieszenia lub jedną z tych kar alternatywnych, sąd odsyłający zastanawia się, czy rzeczoną decyzję ramową należy interpretować w ten sposób, że przewiduje ona uznanie wyroku takiego jak wyrok wydany w dniu 24 stycznia 2017 r. przez Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (sąd okręgu podmiejskiego Latgale w Rydze).

21 W tych okolicznościach Riigikohus (sąd najwyższy, Estonia) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy uznanie wyroku państwa członkowskiego i nadzór nad jego wykonaniem są zgodne z decyzją ramową [2008/947] także wtedy, gdy w wyroku tym wykonanie kary pozbawienia wolności osoby skazanej zostaje zawieszone bez dodatkowych nakazów, tak iż jedynym obowiązkiem tej osoby jest niepopełnienie w okresie próby nowego umyślnego przestępstwa (chodzi o warunkowe zawieszenie wykonania kary w rozumieniu § 73 estońskiego kodeksu karnego)?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

W przedmiocie dopuszczalności

22 Rząd łotewski podnosi, że postawione pytanie jest niedopuszczalne, ponieważ postanowienie odsyłające opiera się na błędnej wykładni prawa łotewskiego, co prowadzi do wniosku, że przed sądem odsyłającym nie toczy się prawdziwy spór.

23 W tej kwestii rząd ten po pierwsze twierdzi, że sąd odsyłający błędnie przyjmuje, że A.P. jest zobowiązany wyłącznie do niepopełnienia w okresie próby nowego przestępstwa umyślnego, ponieważ prawo łotewskie pozwala na zarządzenie wykonania kary również w przypadku przestępstwa nieumyślnego oraz ponieważ prawo to nakłada automatycznie na osoby, którym wymierzono karę pozbawienia wolności z zawieszeniem wykonania, określone warunki zawieszenia.

24 Po drugie rząd ten twierdzi, że sądy estońskie powinny były, na podstawie art. 8 ust. 2 oraz art. 11 ust. 1 lit. a) i art. 11 ust. 3 decyzji ramowej 2008/947, wezwać sądy państwa wydającego do dostarczenia wszystkich niezbędnych informacji w celu uzupełnienia zaświadczenia dołączonego,

zgodnie z art. 6 ust. 1 tej decyzji ramowej, do wyroku przekazanego przez właściwy organ łotewski. Gdyby sąd odsyłający zastosował się do tego obowiązku, stwierdziłby brak zawisłego sporu w postępowaniu głównym.

25 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału w ramach współpracy pomiędzy Trybunałem i sądami krajowymi ustanowionej w art. 267 TFUE jedynie do sądu krajowego, przed którym zawisł spór i na którym spoczywa odpowiedzialność za przyszły wyrok, należy, z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy, zarówno ocena, czy dla wydania wyroku jest mu niezbędne uzyskanie orzeczenia prejudycjalnego, jak i ocena znaczenia pytań, jakie zadaje on Trybunałowi. W związku z tym, jeśli postawione pytania dotyczą wykładni prawa Unii, Trybunał jest w zasadzie zobowiązany do wydania orzeczenia (wyrok z dnia 4 grudnia 2018 r., Minister for Justice and Equality i Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, pkt 26 i przytoczone tam orzecznictwo).

26 Wynika stąd, że pytania dotyczące prawa Unii korzystają z domniemania posiadania znaczenia dla sprawy. Odmowa wydania przez Trybunał orzeczenia w przedmiocie złożonego przez sąd krajowy pytania prejudycjalnego jest możliwa tylko wtedy, gdy jest oczywiste, że wykładnia prawa Unii, o którą wniesiono, nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub z przedmiotem postępowania głównego, gdy problem jest natury hipotetycznej bądź gdy Trybunał nie dysponuje informacjami w zakresie stanu faktycznego lub prawnego niezbędnymi do udzielenia użytecznej odpowiedzi na postawione mu pytania (wyrok z dnia 4 grudnia 2018 r., Minister for Justice and Equality i Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, pkt 27 i przytoczone tam orzecznictwo).

27 Ponadto Trybunał jest zobowiązany uwzględnić, zgodnie z podziałem kompetencji między sądami Unii a sądami krajowymi, kontekst faktyczny i prawny, w jaki wpisują się pytania prejudycjalne, w takiej postaci, w jakiej został on opisany w orzeczeniu odsyłającym. W związku z tym, niezależnie od zastrzeżeń rządu łotewskiego wobec zawartej w postanowieniu odsyłającym oceny skutków wyroku skazującego A.P. na karę pozbawienia wolności z zawieszeniem jej wykonania, analizę rozpatrywanego odesłania prejudycjalnego należy przeprowadzić na podstawie tej oceny [zob. podobnie wyrok z dnia 12 grudnia 2019 r. Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Łączenie rodzin – Siostra uchodźcy), C-519/18, EU:C:2019:1070, pkt 26 i przytoczone tam orzecznictwo].

28 W tym kontekście nie można uwzględnić argumentu rządu łotewskiego dotyczącego istnienia po stronie sądów estońskich obowiązku uzyskania informacji od sądów łotewskich. Zadaniem sądu odsyłającego jest bowiem ustalenie, czy posiada on wszystkie informacje, których przekazanie jest wymagane na podstawie decyzji ramowej 2008/947, a w szczególności, czy zaświadczenie, o którym mowa w jej art. 6, powinno zostać uzupełnione. W związku z tym, skoro sąd odsyłający uznał, że posiada wszystkie informacje wystarczające do określenia, zgodnie z przepisami prawa krajowego, skutków wyroku skazującego A.P. na karę pozbawienia wolności z zawieszeniem jej wykonania, nie jest rolą Trybunału kwestionowanie tej oceny.

29 Z powyższych rozważań wynika, że argumenty przedstawione przez rząd łotewski nie są wystarczające do wykazania, że postawione pytanie w sposób oczywisty nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub z przedmiotem postępowania głównego, oraz że argumenty te nie mogą obalić przysługującego temu pytaniu domniemania posiadania znaczenia dla sprawy.

Istota sprawy

30 Przez swoje pytanie sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 1 ust. 2 decyzji ramowej 2008/947 należy interpretować w ten sposób, że w zakres stosowania tej decyzji ramowej wchodzi uznanie wyroku orzekającego karę pozbawienia wolności, której wykonanie zostało zawieszone pod jedynym warunkiem, polegającym na ustawowym obowiązku niepopełnienia w okresie próby nowego przestępstwa.

31 Artykuł 1 ust. 2 decyzji ramowej 2008/947 stanowi, że ma ona zastosowanie do uznawania wyroków i, w stosownych przypadkach, decyzji w sprawie zawieszenia, do przejęcia odpowiedzialności za nadzór nad przestrzeganiem warunków zawieszenia oraz obowiązków wynikających z kar alternatywnych, a także do wszystkich innych decyzji związanych z tym uznaniem lub nadzorem.

32 Z art. 2 pkt 1 tej decyzji ramowej wynika, że do celów tej decyzji ramowej termin „wyrok" oznacza prawomocne orzeczenie lub nakaz sądu państwa wydania, ustalające, że osoba fizyczna popełniła przestępstwo, i nakładające jeden ze środków wymienionych w art. 2 pkt 1 lit. a)–d) tej samej decyzji ramowej.

33 Ponieważ postawione pytanie dotyczy uznania decyzji sądowej wymierzającej karę pozbawienia wolności, której wykonanie zostało zawieszone, należy ustalić, czy taką decyzję sądową trzeba uważać za wyrok w rozumieniu art. 2 pkt 1 decyzji ramowej 2008/947 na podstawie art. 2 pkt 1 lit. b) tej decyzji ramowej, w którym jest mowa o decyzjach sądowych orzekających karę z zawieszeniem wykonania.

34 Pojęcie „kary z zawieszeniem wykonania" jest w art. 2 pkt 2 rzeczonej decyzji ramowej zdefiniowane jako kara pozbawienia wolności lub środek polegający na pozbawieniu wolności, których wykonanie zostało w całości lub w części warunkowo zawieszone w wyroku skazującym poprzez nałożenie co najmniej jednego warunku zawieszenia.

35 W konsekwencji należy ustalić, czy obowiązek niepopełnienia w okresie próby nowego przestępstwa stanowi warunek zawieszenia w rozumieniu decyzji ramowej 2008/947.

36 W tej kwestii z art. 2 pkt 7 tej decyzji ramowej wynika, że warunkami zawieszenia są nakazy i polecenia nałożone przez właściwy organ na osobę fizyczną zgodnie z prawem krajowym państwa wydania, w związku z karą z zawieszeniem wykonania, karą warunkową lub warunkowym zwolnieniem.

37 Ponieważ przepis ten nie zastrzega zakwalifikowania jako „warunku zawieszenia" w rozumieniu rzeczonej decyzji ramowej dla pewnych konkretnych rodzajów obowiązków, obowiązek niepopełnienia nowego przestępstwa można uznać za taki warunek zawieszenia, jeżeli stanowi on warunek, od którego uzależnione jest zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności.

38 Artykuł 4 ust. 1 decyzji ramowej 2008/947 uściśla jednak, że ma ona zastosowanie do wymienionych w niej warunków zawieszenia lub kar alternatywnych, a zatem co do zasady ogranicza on jej zakres stosowania do tych warunków zawieszenia i kar alternatywnych.

39 Ograniczenia tego można z pewnością w niektórych sytuacjach uniknąć, ponieważ każde państwo członkowskie jest na podstawie art. 4 ust. 2 tej samej decyzji ramowej uprawnione do poinformowania, jakie warunki zawieszenia i kary alternatywne gotowe jest nadzorować.

40 Z postanowienia odsyłającego wynika jednak, że Republika Estońska nie skorzystała z tego uprawnienia oraz że prawo estońskie przewiduje jedynie nadzór nad przestrzeganiem warunków zawieszenia lub obowiązków wynikających z kar alternatywnych, o których mowa w art. 4 ust. 1 decyzji ramowej 2008/947.

41 W tym kontekście należy zauważyć, że obowiązek niepopełnienia w okresie próby nowego przestępstwa nie jest wyraźnie wspomniany wśród kategorii obowiązków i poleceń wymienionych w tym przepisie.

42 Jednakże art. 4 ust. 1 lit. d) tej decyzji ramowej odwołuje się do szerszej kategorii „poleceń co do sposobu zachowania".

43 Ponieważ to ostatnie wyrażenie nie jest zdefiniowane w rzeczonej decyzji ramowej, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału jego znaczenie i zakres należy ustalić zgodnie z jego zwyczajowym znaczeniem w języku potocznym, przy jednoczesnym uwzględnieniu kontekstu, w którym jest one użyte, i celów uregulowania, w którym się nim posłużono (zob. podobnie wyrok z dnia 25 października 2012 r., Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, pkt 51 i przytoczone tam orzecznictwo).

44 W tej kwestii należy po pierwsze zauważyć, że skoro nałożony na osobę skazanego obowiązek niepopełnienia w okresie próby nowego przestępstwa stanowi dyspozycję mającą na celu określenie zachowania tej osoby, należy go uznać za „polecenie co do sposobu zachowania" zgodnie ze zwyczajowym znaczeniem tego wyrażenia w języku potocznym.

45 Po drugie kontekst, w który wpisuje się art. 4 ust. 1 lit. d) decyzji ramowej 2008/947, również wskazuje, że przepis ten należy interpretować w ten sposób, że obejmuje on między innymi taki obowiązek.

46 W pierwszej kolejności, jeżeli sąd odsyłający zastanawia się nad możliwością stosowania tej decyzji ramowej do rzeczonego obowiązku, podczas gdy – jego zdaniem – nie powoduje on wdrożenia w państwie wykonania środków aktywnego nadzoru, to należy stwierdzić, że art. 4 rzeczonej decyzji ramowej wymienia kilka warunków zawieszenia, które nie wymagają koniecznie wdrożenia takich środków nadzoru. Dotyczy to między innymi wymienionych w art. 4 ust. 1 lit. b), f) i g) tej decyzji ramowej: zakazu wstępu do pewnych miejscowości, miejsc lub określonych obszarów, nakazu unikania kontaktu z określonymi osobami lub nakazu unikania kontaktu z określonymi przedmiotami.

47 W drugiej kolejności należy wskazać, że art. 14 ust. 1 decyzji ramowej 2008/947 przewiduje, że właściwy organ państwa wykonania jest uprawniony między innymi do podejmowania wszelkich dalszych decyzji w sprawie kary z zawieszeniem wykonania, między innymi w przypadku popełnienia przez osobę skazaną nowego przestępstwa.

48 Jak wynika z art. 14 ust. 1 lit. a) i b) tej decyzji ramowej, decyzje podejmowane w tym kontekście mogą obejmować zmianę warunku zawieszenia, zmianę długości okresu zawieszenia lub uchylenie zawieszenia.

49 Wynika stąd, że jednym ze skutków uznania wyroku orzekającego karę z zawieszeniem wykonania jest powierzenie właściwemu organowi państwa członkowskiego wykonania uprawnienia do stosowania środków dotyczących pierwotnie orzeczonego zawieszenia, które okazują się konieczne, w sytuacji gdy skazany popełni nowe przestępstwo.

50 W tych okolicznościach interpretowanie wykazu zawartego w art. 4 ust. 1 decyzji ramowej 2008/947 w ten sposób, że nie obejmuje on obowiązku niepopełnienia nowego przestępstwa, prowadziłoby do paradoksalnego rezultatu.

51 W sytuacji gdyby wyrok orzekający karę z zawieszeniem wykonania wiązał utrzymanie tego zawieszenia z przestrzeganiem tego obowiązku, interpretacja taka prowadziłaby bowiem do odebrania właściwemu organowi państwa członkowskiego pobytu prawa do podejmowania dalszych decyzji w razie popełnienia przez osobę skazaną nowego przestępstwa. Prawo to przysługiwałoby natomiast temu organowi, gdyby zawieszenie to było uzależnione od przestrzegania innego obowiązku wskazanego w art. 4 ust. 1 decyzji ramowej 2008/947, bez bezpośredniego związku z ewentualnym popełnieniem nowego przestępstwa. To ostatnie rozwiązanie miałoby zastosowanie w szczególności w sytuacji, gdyby ten inny obowiązek miał bardzo ograniczony zakres, jak przewidziany w art. 4 ust. 1 lit. a) tej decyzji ramowej obowiązek informowania określonego organu o każdej zmianie miejsca pobytu lub miejsca pracy, lub gdyby rzeczony inny obowiązek nie miał żadnego związku z państwem wykonania, jak przewidziany w art. 4 ust. 1 lit. b) zakaz wstępu do określonych obszarów w państwie wydania.

52 Po trzecie, dopuszczenie możliwości uznania na podstawie decyzji ramowej 2008/947 wyroku orzekającego karę z zawieszeniem wykonania, gdy wykonanie tej kary jest zawieszone pod jedynym warunkiem niepopełnienia nowego przestępstwa, może przyczynić się do realizacji celów tej decyzji ramowej. Z art. 1 ust. 1 oraz z motywów 8 i 24 rzeczonej decyzji ramowej wynika bowiem, że służy ona trzem komplementarnym celom, którymi są: ułatwienie resocjalizacji osób skazanych, skuteczniejsza ochrona ofiar i ogółu społeczeństwa poprzez zapobieganie powrotowi do przestępstwa, a także ułatwienie stosowania odpowiednich warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych w przypadku sprawców przestępstw, którzy nie mieszkają w państwie członkowskim skazania.

53 W szczególności organy państwa członkowskiego, w którym osoba skazana przebywa, generalnie lepiej poradzą sobie z nadzorowaniem przestrzegania tego obowiązku i wyciągnięciem konsekwencji z jego ewentualnego naruszenia, ponieważ co do zasady mają większe możliwości dokonania oceny charakteru tego naruszenia, sytuacji sprawcy, a także widoków na resocjalizację.

54 Ponadto należy stwierdzić, że ustanowienie związku między zawieszeniem wykonania kary i obowiązkiem niepopełnienia nowego przestępstwa ma na celu zniechęcenie do powrotu do przestępstwa. Tak więc umożliwienie właściwemu organowi państwa członkowskiego pobytu wyciągnięcia konsekwencji z ewentualnego naruszenia tego obowiązku może przyczyniać się do realizacji celu polegającego na ochronie ofiar i ogółu społeczeństwa.

55 Z powyższych rozważań wynika, że obowiązek powstrzymania się w okresie próby od popełnienia nowego przestępstwa co do zasady może stanowić warunek zawieszenia w rozumieniu art. 2 pkt 7 decyzji ramowej 2008/947, jeżeli stanowi on warunek, od którego jest uzależnione zawieszenie kary pozbawienia wolności.

56 Należy jednak podkreślić, że w art. 2 pkt 2 tej decyzji ramowej uściślono, że warunki zawieszenia związane z karą z zawieszeniem wykonania mogą być zawarte w treści wyroku lub określone w odrębnej decyzji w sprawie zawieszenia podjętej przez właściwy organ.

57 Ponadto z art. 2 pkt 7 rzeczonej decyzji ramowej wynika, że warunki zawieszenia, do których się ona odnosi, są z definicji „nałożone przez właściwy organ”.

58 Wynika stąd, że do właściwego organu państwa członkowskiego wydania należy określenie warunków, od których jest uzależnione zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności lub środka polegającego na pozbawieniu wolności, w taki sposób, by umożliwić organom państwa członkowskiego wykonania zidentyfikowanie, na podstawie wyroku skazującego lub decyzji w sprawie zawieszenia, warunków zawieszenia nałożonych na osobę skazaną. Do sądu odsyłającego należy ustalenie, czy w świetle informacji zawartych w przekazanym wyroku ma to miejsce w sprawie w postępowaniu głównym.

59 W świetle ogółu powyższych rozważań na przedłożone pytanie należy udzielić następującej odpowiedzi: art. 1 ust. 2 decyzji ramowej 2008/947 w związku z jej art. 4 ust. 1 lit. d) należy interpretować w ten sposób, że w zakres stosowania tej decyzji ramowej wchodzi uznanie wyroku orzekającego karę pozbawienia wolności, której wykonanie zostało zawieszone pod jedynym warunkiem, polegającym na ustawowym obowiązku niepopełnienia w okresie próby nowego przestępstwa, jeżeli ten ustawowy obowiązek wynika z tego wyroku lub decyzji w sprawie zawieszenia wydanej na podstawie tego wyroku. Dokonanie stosownych ustaleń należy do sądu odsyłającego.

W przedmiocie kosztów

60 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 1 ust. 2 decyzji ramowej Rady 2008/947/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia w celu nadzorowania przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych w związku z jej art. 4 ust. 1 lit. d) należy interpretować w ten sposób, że w zakres stosowania tej decyzji ramowej wchodzi uznanie wyroku orzekającego karę pozbawienia wolności, której wykonanie zostało zawieszone pod jedynym warunkiem, polegającym na ustawowym obowiązku niepopełnienia w okresie próby nowego przestępstwa, jeżeli ten ustawowy obowiązek wynika z tego wyroku lub decyzji w sprawie zawieszenia wydanej na podstawie tego wyroku. Dokonanie stosownych ustaleń należy do sądu odsyłającego.

Podpisy

i — Słowa kluczowe w niniejszym tekście były przedmiotem zmian o charakterze językowym po pierwotnym umieszczeniu tego tekstu na stronie internetowej.